

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2006 februárjában

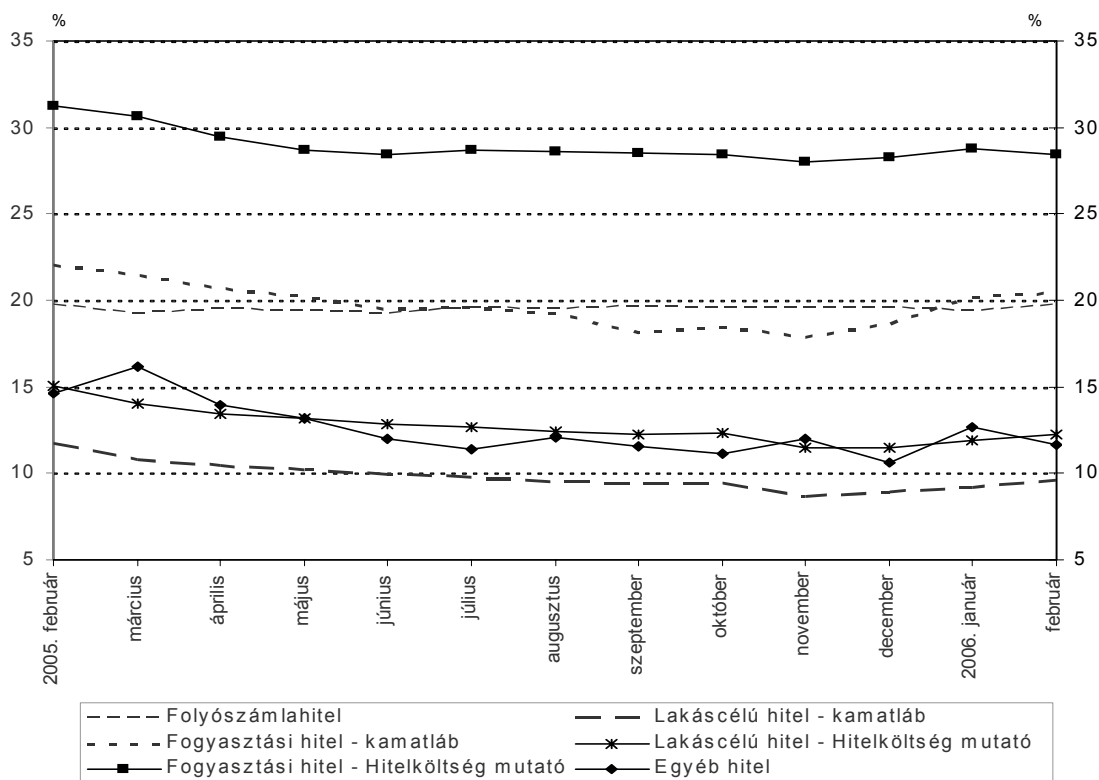
A háztartások euro fogyasztási valamint lakáscélú hiteleinek átlagos hitelköltség mutatója februárban fél százalékos meghaladó mértékben emelkedett. A háztartások eurobetéteinek kamatlábai nem változtak számottevően februárban. A nem pénzügyi vállalatok eurohiteleinek és eurobetéteinek átlagos kamatlábai csak kismértékben változtak.

2006 februárjában a háztartásoknak nyújtott hitelek átlagos kamatlábai emelkedtek, kivéve az egyéb hitelekét, amelyek átlagos kamatlába összetétel-hatás miatt csökkent. A háztartások látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába emelkedett, míg az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába csökkent. A nem pénzügyi vállalati szektor folyószámlahiteleken kívüli forinthiteleinek átlagos kamatlába emelkedett; az éven túli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába csökkent, míg a folyószámlahiteleké és éven belüli betéteké csak kismértékben módosult. A bankközi forintpiacon az átlagos kamatlábak nem változtak jelentősen.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forint hitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója

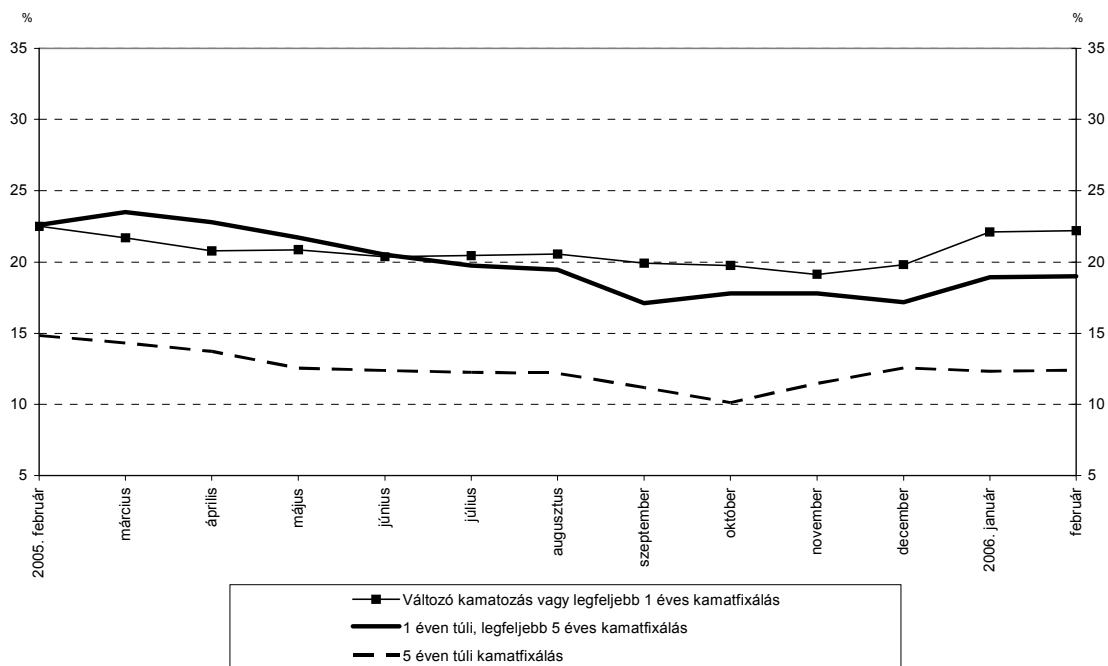
A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlába 2006. februárban 38 bázisponttal 19,75%-ra emelkedett. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába 36 bázisponttal 9,56%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 41 bázisponttal 12,28%-ra nőtt. A fogyasztási hitelek átlagkamatlába 28 bázisponttal 20,43%-ra emelkedett, átlagos hitelköltség mutatója pedig 39 bázisponttal 28,40%-ra csökkent. Az egyéb hitelek átlagkamatlába összetétel-változás miatt 104 bázisponttal 11,62%-ra csökkent.

2006. februárban a megkötött fogyasztási hitelszerződések értéke 18,5 milliárd forintot tett ki, amely 3,3 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a fogyasztási hitelek aránya januárról februárra 52,8%-ról 51,4%-ra csökkent.

A lakáscélú hitelszerződések értéke februárban 10,5 milliárd forintot tett ki, amely 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésértékein belül a lakáscélú hitelek aránya 37,3%-ról 29,2%-ra csökkent.

Az egyéb hitelek esetében az új szerződések értéke 2006. februárban 7,0 milliárd forint volt, amely az összes folyószámlahitelen kívüli hitel 19,4%-át tette ki. Az új szerződések értéke 4,1 milliárd forinttal, míg aránya 9,5 százalékponttal növekedett januárról februárra.

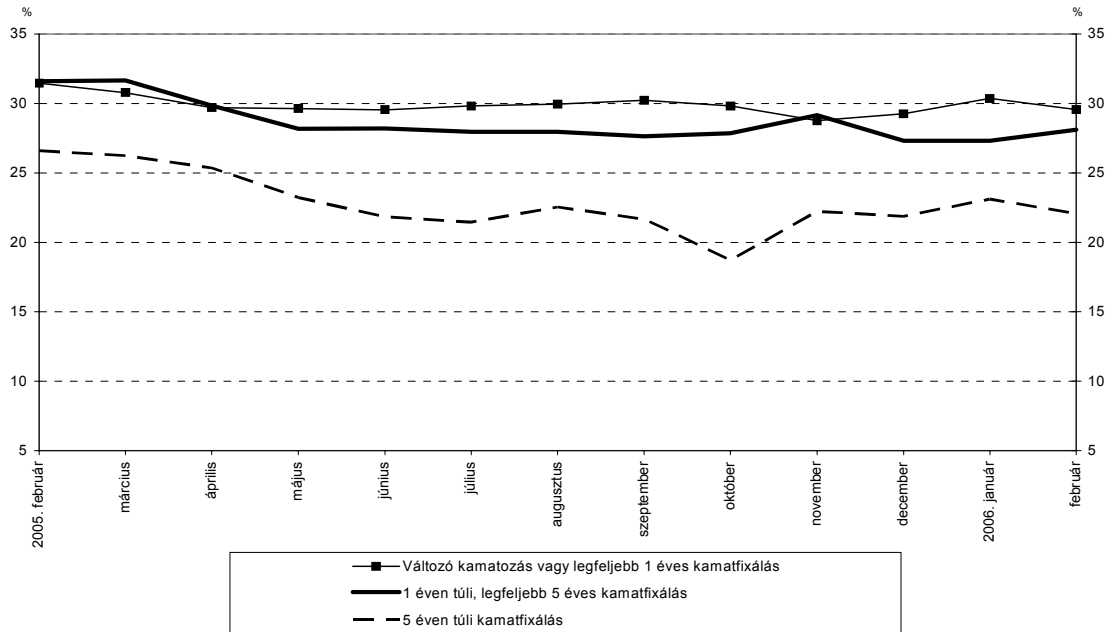
2. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos kamatlába

A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába februárban 10 bázisponttal 22,20%-ra, az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 7 bázisponttal 18,99%-ra; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 7 bázisponttal 12,40%-ra módosult.

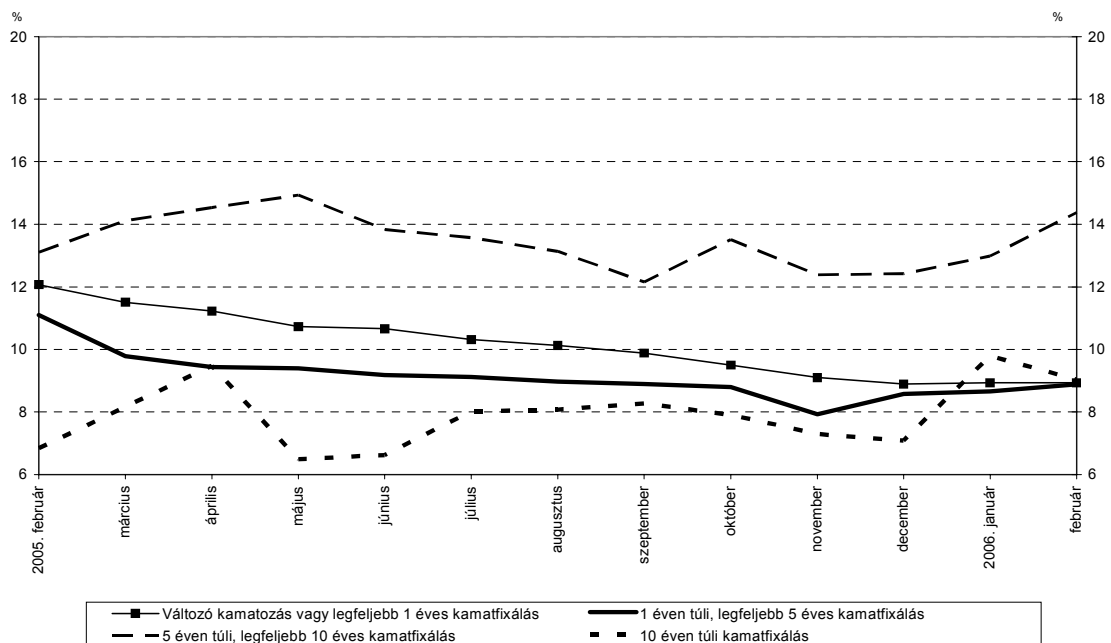
¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

3. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

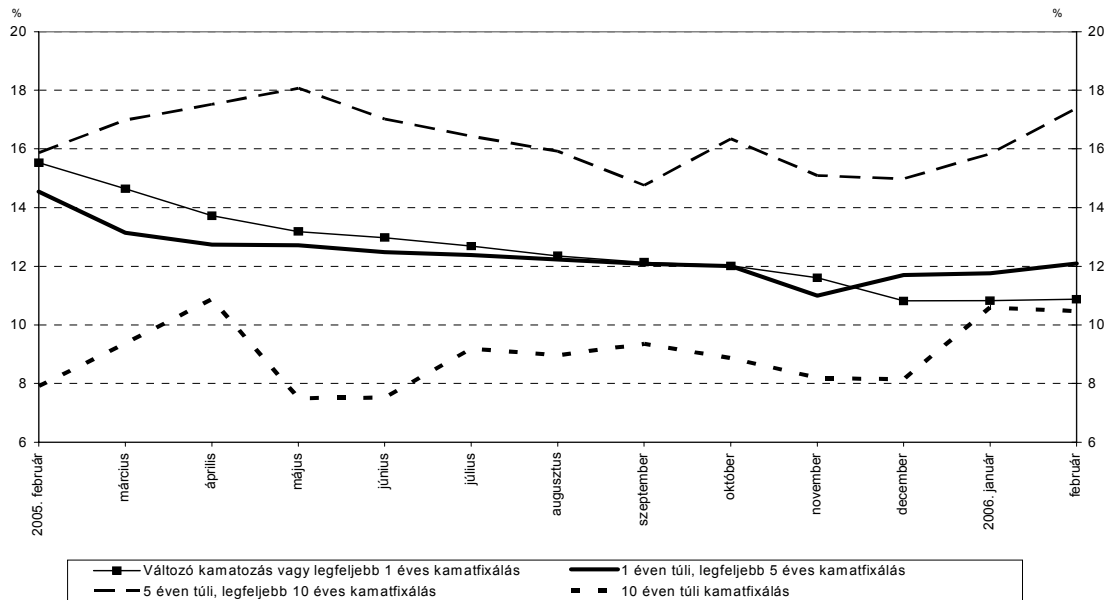
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 81 bázisponttal 29,57%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 80 bázisponttal 28,12%-ra emelkedett; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 104 bázisponttal 22,07%-ra csökkent.

4. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos kamatlába

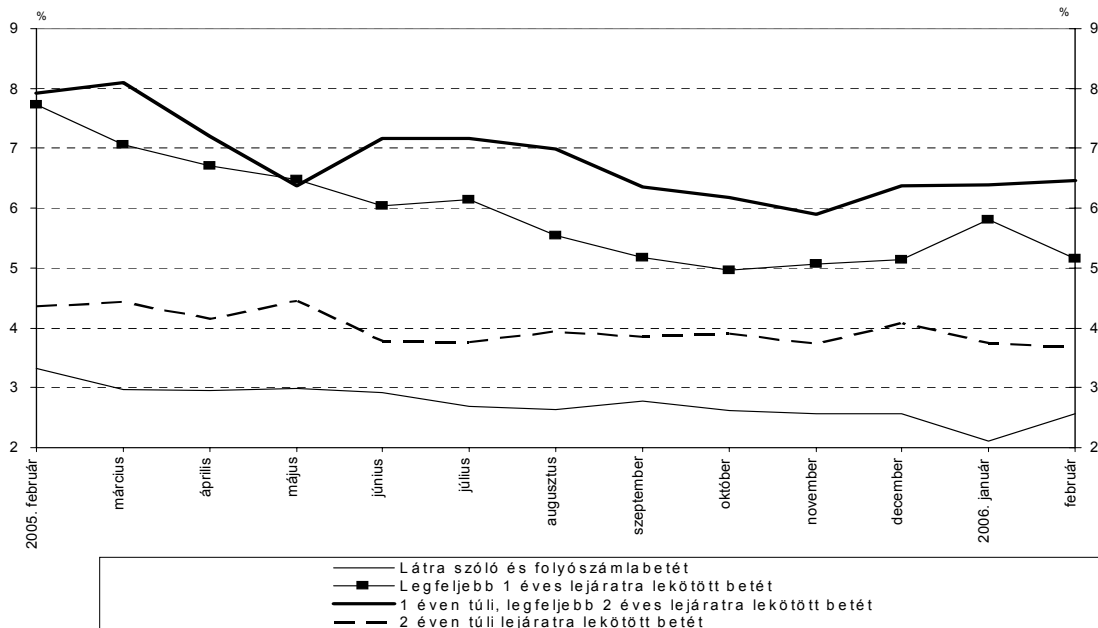
A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába februárban 1 bázisponttal 8,93%-ra; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába 23 bázisponttal 8,88%-ra nőtt; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába összetétel-változás következtében 140 bázisponttal 14,38%-ra emelkedett; a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába pedig a hitelek összetételének megváltozása miatt 76 bázisponttal 9,03%-ra csökkent.

5. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

A lakáscélú hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója februárban 5 bázisponttal 10,88%-ra módosult; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 34 bázisponttal 12,09%-ra; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos hitelköltség mutatója összetétel-változás miatt 155 bázisponttal 17,39%-ra emelkedett; míg a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hiteleké 13 bázisponttal 10,47%-ra módosult.

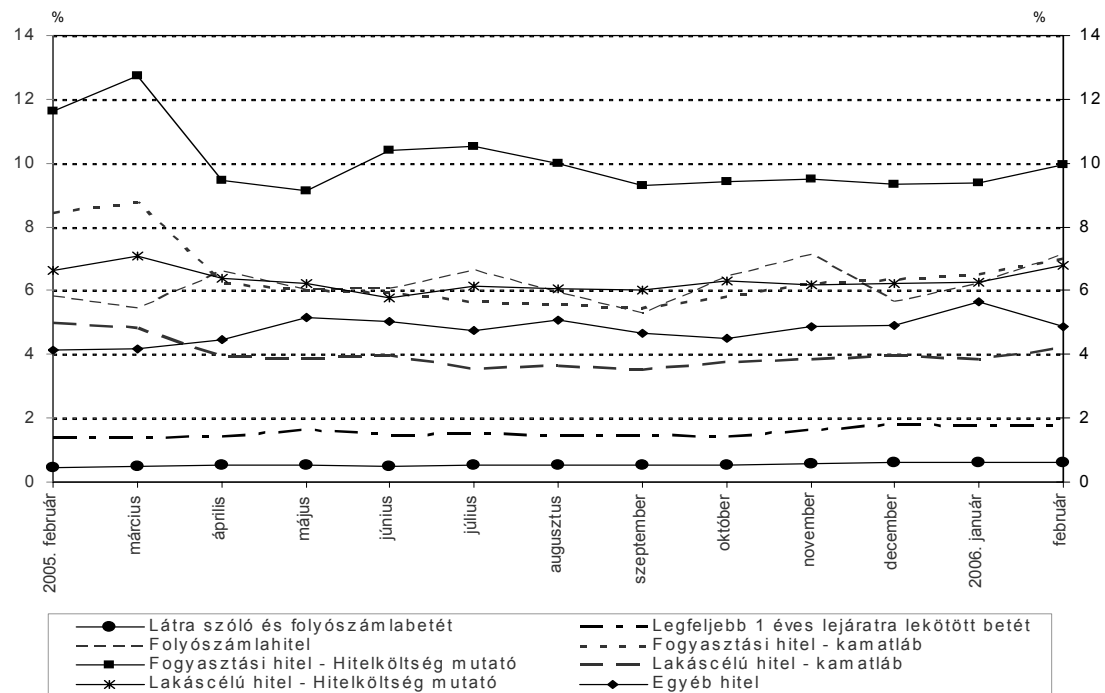
6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A látra szóló betétek átlagkamatlába 2006. februárban 46 bázisponttal 2,57%-ra emelkedett. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába 65 bázisponttal 5,15%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába 7 bázisponttal 6,47%-ra; a két éven túli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába pedig 8 bázisponttal 3,67%-ra módosult. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke februárban 561,8 milliárd forintot tett ki, amely 283,8 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A látra szóló és folyószámlabetétek valamint az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlábainak változását a januári egyedi hatás megszűnése okozta.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója, valamint a háztartásokkal kötött euro betétszerződések havi átlagos kamatlába ²

Az euro folyószámlahitelek átlagkamatlába 2006. februárban egyedi hatás következtében 91 bázisponttal 7,13%-ra növekedett. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 37 bázisponttal 4,21%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 54 bázisponttal 6,80%-ra emelkedett. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagkamatlába 47 bázisponttal 6,99%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 57 bázisponttal 9,96%-ra nőtt. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába februárban 77 bázisponttal 4,86%-ra csökkent kamatláb-változás miatt. A változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 0,1 milliárd forinttal 1,4 milliárd forintra; a lakáscélú hiteleké 0,2 milliárd forinttal 0,5 milliárd forintra csökkent; az egyéb hiteleké pedig 0,8 milliárd forinttal 1,2 milliárd forintra emelkedett.

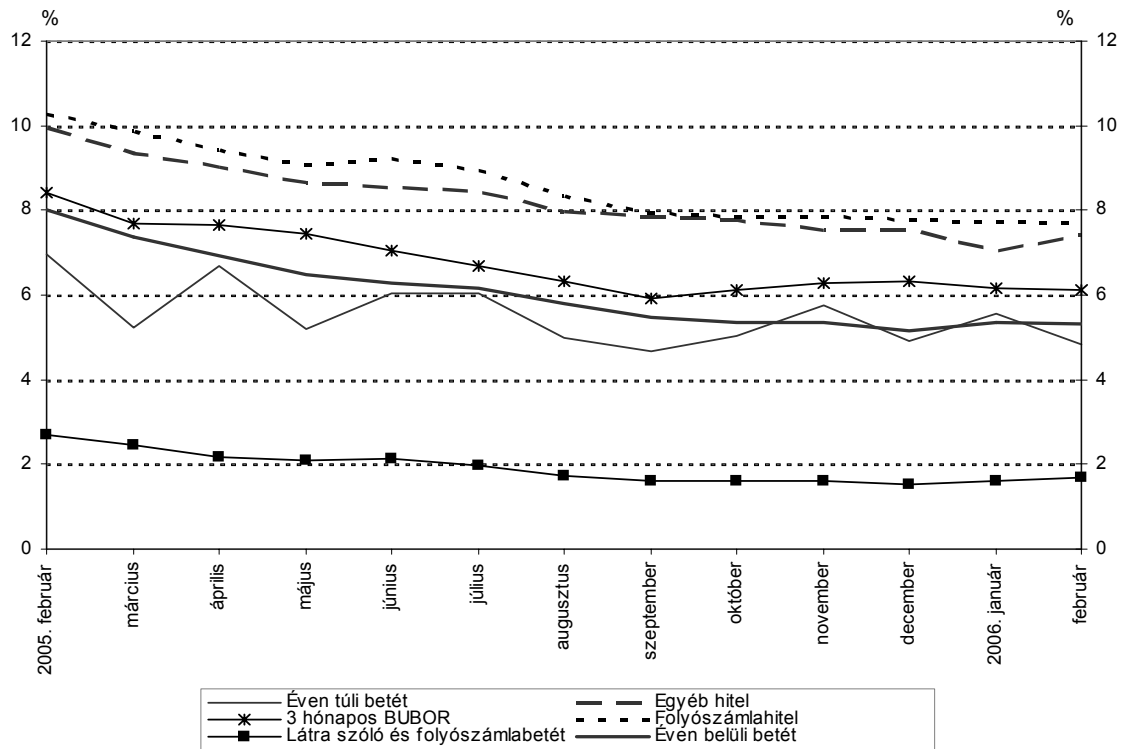
A háztartások éven belüli lekötésű eurobetéteinek átlagos kamatlába 1 bázisponttal 1,77%-ra; a látra szóló és folyószámlabetéteké 1 bázisponttal 0,62%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 6,3 milliárd forinttal 57,7 milliárd forintra csökkent.

² Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

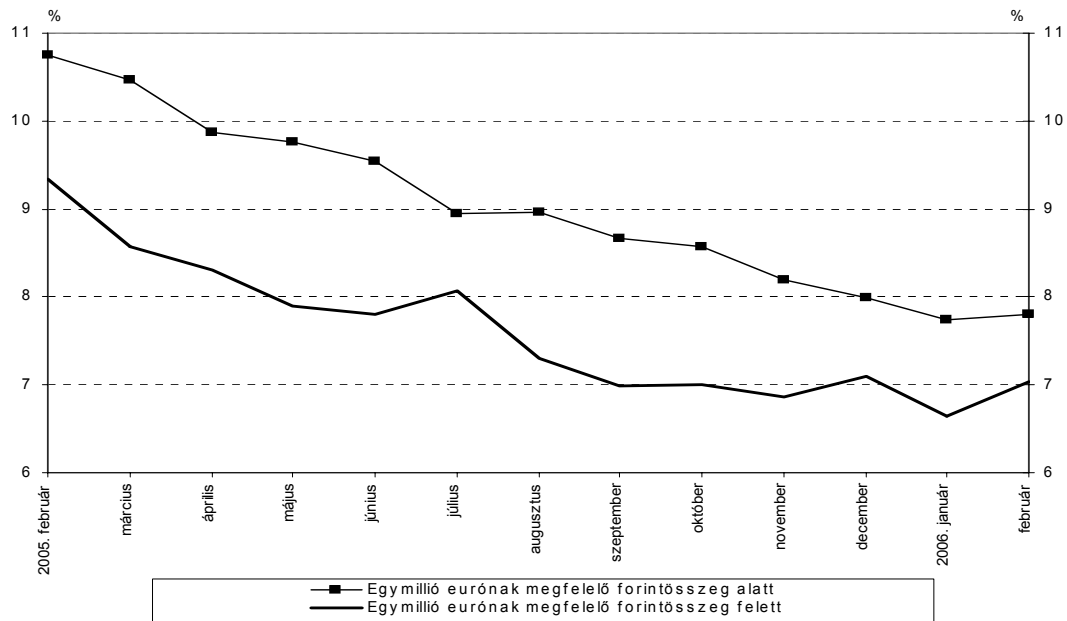
8. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

A **nem pénzügyi vállalatok** folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2006. februárban 3 bázisponttal 7,70%-ra módosult; a folyószámlahiteleken kívüli hiteleké pedig 38 bázisponttal 7,42%-ra emelkedett. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződéseinek értéke februárban 150,2 milliárd forint volt, amely 85,8 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél.

Az éven belüli **betétek** átlagkamatlába 4 bázisponttal 5,32%-ra módosult, az éven túliaké pedig összetétel-változás miatt 74 bázisponttal 4,83%-ra csökkent. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke februárban 1125,0 milliárd forintot tett ki, amely 159,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába 8 bázisponttal 1,69%-ra módosult februárban.

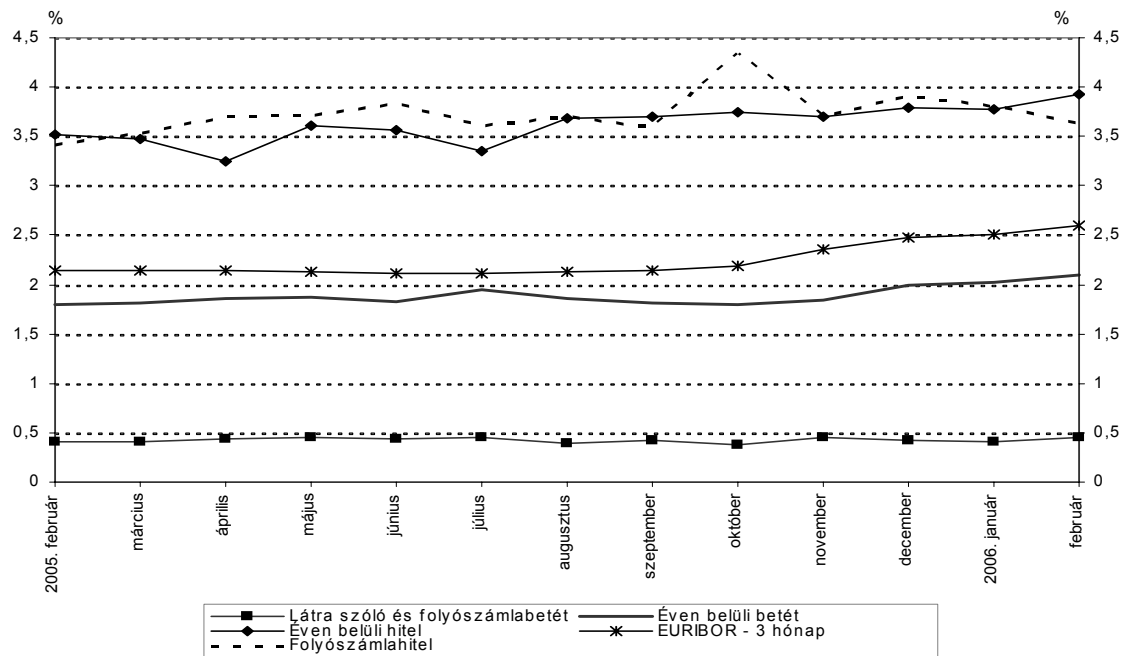
9. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forinthiteleinek átlagos kamatlába (a hitel összege szerint)

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg alatti³ összegű nem folyószámla forinthitelek átlagos kamatlába 7 bázisponttal 7,81%-ra módosult, míg az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg felettié 38 bázisponttal 7,03%-ra emelkedett.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

10. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

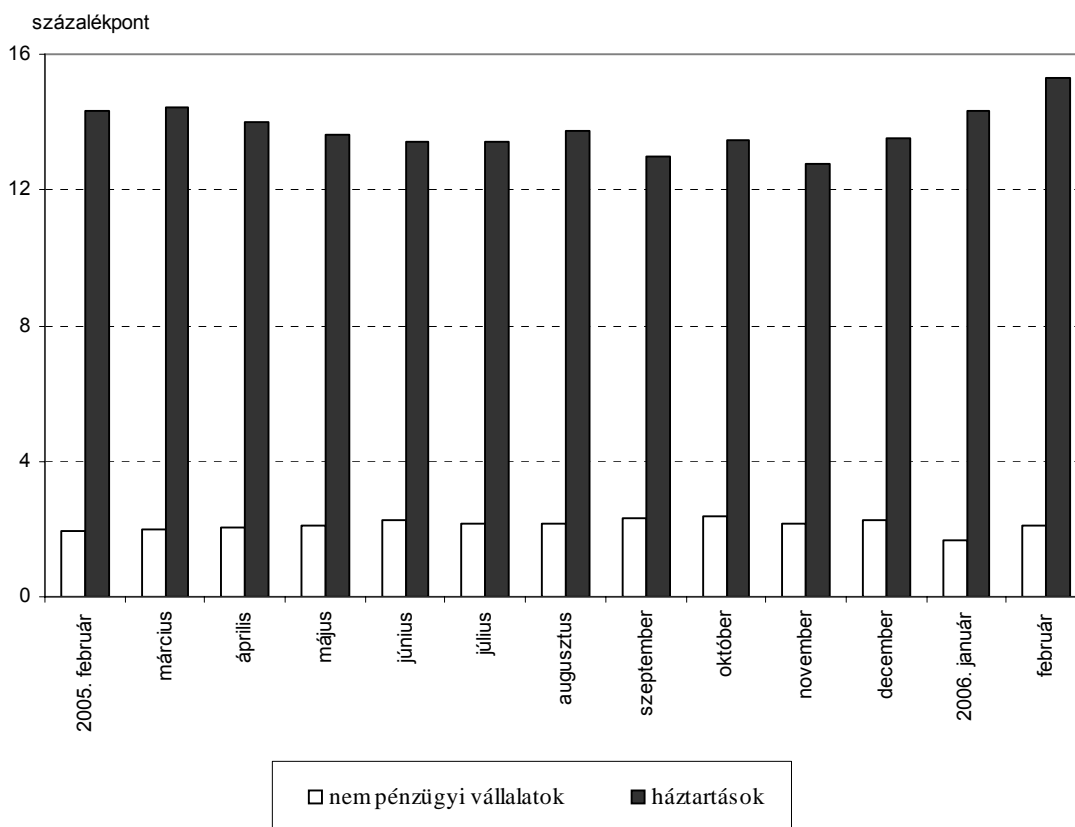
³ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

A **nem pénzügyi vállalatok** euro folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába 2006. februárban 17 bázisponttal 3,63%-ra; a folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleké pedig 15 bázisponttal 3,93%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 2006. februárban 109,7 milliárd forintot tett ki, amely 31,9 milliárd magasabb az előző havi értéknél.

A nem pénzügyi vállalatok látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába 5 bázisponttal 0,45%-ra; az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagkamatlába pedig 9 bázisponttal 2,10%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 61,7 milliárd forinttal 437,8 milliárd forintra emelkedett.

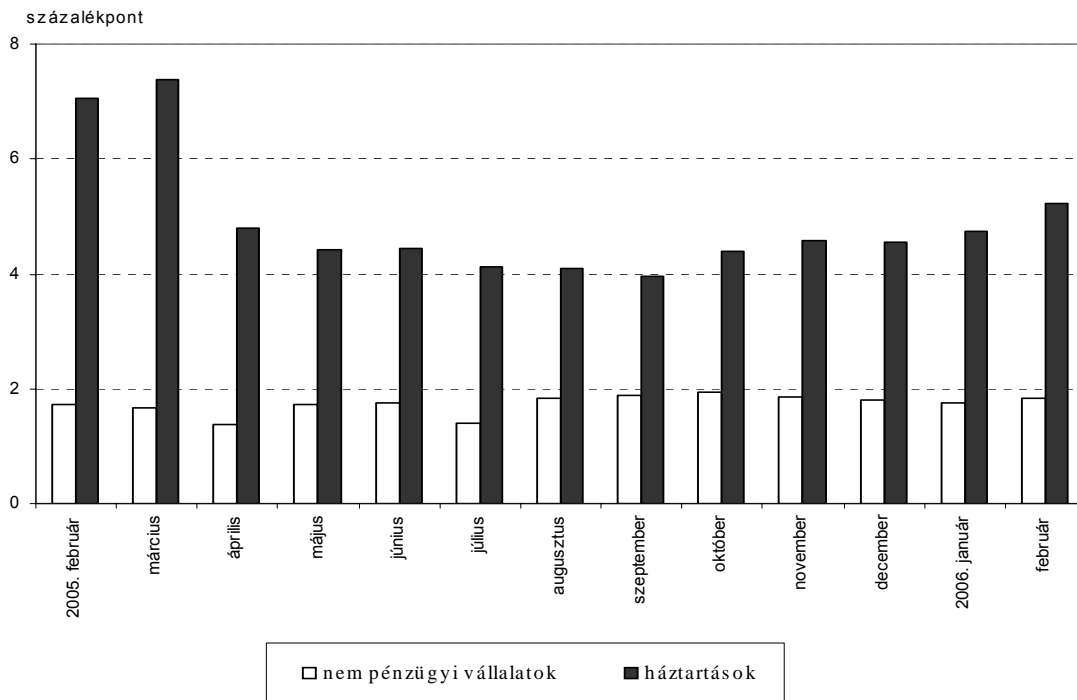
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

11. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forint betét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 2006. februárban 14,34 százalékponttól 15,28 százalékpontra emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség 1,67 százalékponttól 2,09 százalékpontra nőtt.

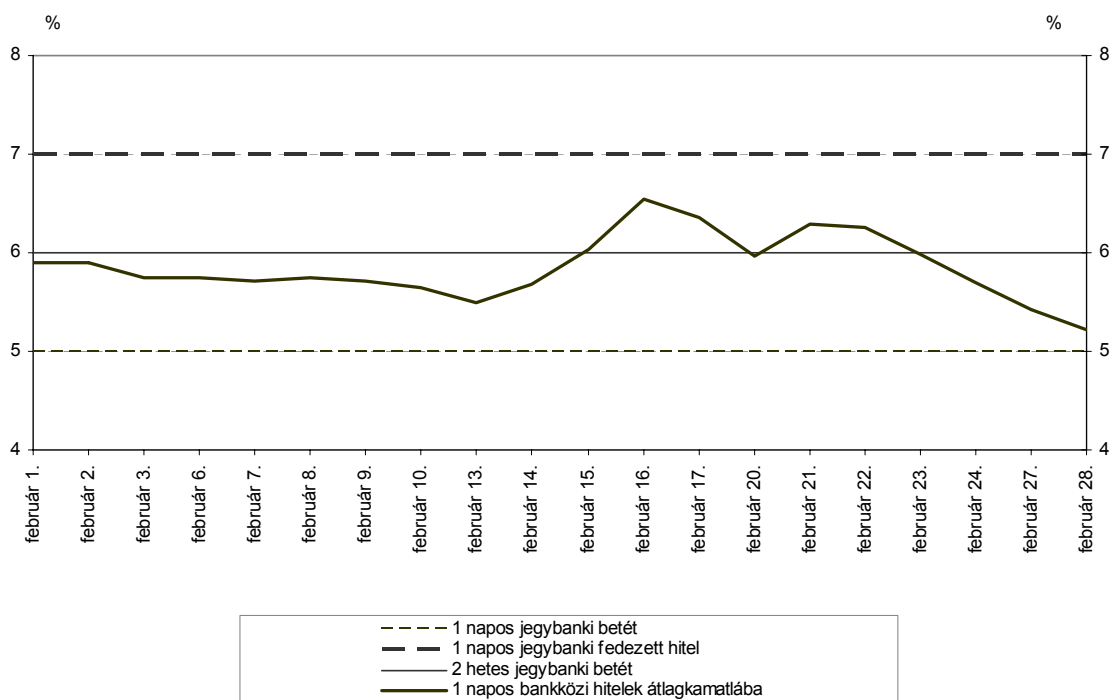
12. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások eurohitel és eurobetét kamatlábainak különbsége

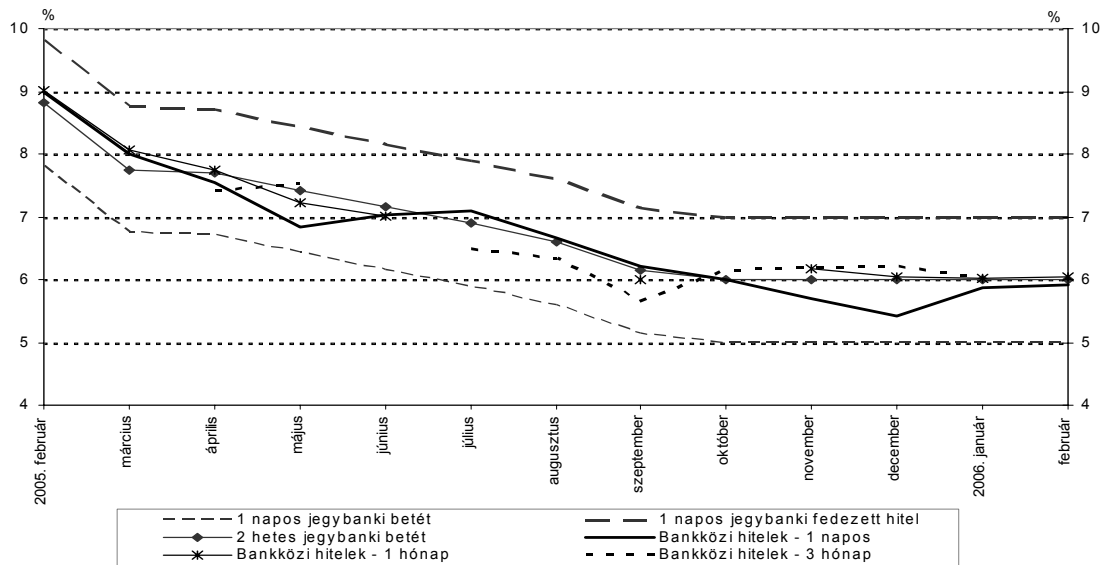
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású euro fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbség 4,74 százalékpontból 5,22 százalékpontra emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség 1,76 százalékpontból 1,82 százalékpontra változott.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

13. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai

14. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2006 februárjában 2471,5 milliárd forint volt a forgalom, amely 229,1 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába januárhoz viszonyítva 2 bázisponttal 5,90%-ra; az 1 hónapos lejáratú bankközi kihelyezésekre 3 bázisponttal 6,04%-ra módosult. 2006. februárban nem volt 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezés.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozó időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

Nem pénzügyi vállalatok:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0901_vallalkozoi_EUR

Háztartások:

Forintadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakossagi_HUF

Euroadatok:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0902_lakossagi_EUR

Bankközi forintkihelyezések adatai:

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=hu0903_bankkoi

Budapest, 2006. március 29.

Módszertani megjegyzések

2006. évtől kezdődően az adatszolgáltatói terhek mérséklése céljából mintavételes technikát alkalmaz az adatszolgáltatói kör megállapításánál. A minta kiválasztásának alapjául az adatszolgáltatói populáció homogén rétegekre való felbontása szolgált. Ennek eredményeképpen megváltozott az adatszolgáltatói kör összetétele és csökkent az adatszolgáltatók száma.

Az adatszolgáltatói kör változása az átlagkamatlábak alakulását általában nem befolyásolta, csak azon konstrukciók esetében (pl. 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek), ahol 2005-ben kevés számú adatszolgáltató jelentett egymástól jelentős mértékben eltérő adatokat. Itt az adatszolgáltatói kör változása felerősítette az összetétel-változás hatását.

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

- a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.
- b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.
- c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

- a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami

támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábát úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábának különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.

b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb egy éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

c) A 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek esetében 2006. januártól az adatszolgáltatók kiválasztási módszerében végrehajtott változtatás jelentősen befolyásolta az átlagkamatlábát és az átlagos hitelköltség mutatót is. A módszertani változás következtében a lakástakarékpénztárak súlya jelentősen csökkent ezen konstrukció esetében, amelyet viszonylag kevés bank nyújt. A 2006. januártól közölt magasabb átlagkamatláb jobban tükrözi a piaci helyzetet, mert az 6%-os kamatlábon nyújtott lakástakarékpénztári hitelek nehezebben hozzáférhetőek, mint a bankok által nyújtott drágább konstrukciók.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8., 10. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknél az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

9. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.